

Från: Kevin Crona <kevin@skrivtolkning.se>
Skickat: den 10 september 2020 14:26
Till: Ala Shakrah; Registrator; Media
Ämne: Textning 10 sept

Kategorier: KE

Klockan är 14. Välkomna till dagens myndighetsgemensamma pressträff med senaste läget om covid-19. Mattias Frredricson, enhetschef Socialstyrelsen, Anders Tegnell, statsepidemiolog på Folkhälsomyndigheten och Svante Werger, strategisk rådgivare på MSB. Efteråt går det bra att ställa frågor till hela gruppen. Det finns också med några på länk, via internet. Det finns också tid för individuella intervjuer efteråt. Jag lämnar över till Anders Tegnell.

-Välkomna hit! Idag gör vi en liten internationell utblick med tanke på att resandet dragit igång lite grann. Jag börjar med att påminna om att det ligger en reseavrådan till alla länder utanför EU. Det kan ha betydelse ur en försäkringssynpunkt, bland annat. De riktigt mörka länderna nu är Sydamerika framförallt, men när det gäller antal fall så är det mer Indien och de områden som är störst. 27,5 miljon fall i världen är rapporterade så här långt, vi närmar oss 1 miljon avlidna också. Tittar man globalt vecka för vecka så har det på det hela taget stannat av lite under senaste veckorna. Vad det betyder i verkligheten kan vara svårt att veta, men det är framförallt att USA stannat av, som tidigare rapporterat mycket fall. Tittar man sedan på olika delar av världen har Nord- och Sydamerika haft en dramatisk uppgång. Ni ser det i graferna. Nu har de stabiliserat situationen. Det är USA som lugnat ner sig ordentligt, men i Sydamerika börjar det bli stabilare. Östra medelhavsområdet, arabländerna och Nordafrika, bort till Afghanistan har vi inte pratat om så mycket. Men de har haft relativt stor smittspridning. Det börjar dock förbättras nu. I sydostasien, som framförallt här i Indien, har man fortfarande en ganska dramatisk utveckling - stor ökning av antal fall och dödsfall. Dödsfallen stiger där, olikt något annat ställe. Det är definitivt inte över på något sätt. Situationen är fortfarande väldigt allvarlig. Tyvärr har situationen i Europa gått från en positiv utveckling till en allt mer negativ. Vi närmar oss nivåer som vi låg på innan sommaren och den nedgång vi hade då i många länder. Jag tänkte titta på några av länderna vi reser mer till. Till exempel Storbritannien, där epidemin på många sätt varit likt den svenska. Man har också haft en relativt lugn sommar där, men nu när man öppnat upp mer har man sett en ökning. Storbritannien är fortfarande ganska hårt drabbat. Spanien var hårt drabbat från början, och med lock-downs och annat fick ner nivåerna, men har nu fått fler fall och dödsfall. Man har en väldigt omfattande spridning i stora delar av Spanien - något att tänka på om man ska resa dit. Man inför mer och mer restriktioner där också. Frankrike liknande, men inte riktigt samma nivå. Skalan på graferna är helt olika. Så det handlar mer om utvecklingen. Även i Frankrike har man en uppgång. Man har inte samma spridning som i våras - man testar ju mer nu, och därför är höjderna i

staplarna inte jämförbara. Det hade nog varit lika högt i våras, om man testat så mycket. Även om mortaliteten gått upp i länderna så ligger det relativt lågt. Grekland har fått en ganska omfattande spridning på sistone, med en hel del dödsfall. Det gäller främst den äldre delen av befolkningen. Annars är det framförallt yngre vuxna som står för fallen, i Europa. Västra Balkan, det forna Jugoslavien, är ett område där vi har rätt mycket resande till och från. Flera kommer därifrån med covid-19, och det finns en spridning där också. I ganska många länder i Europa har vi en stor spridning, som man måste tänka på om man reser dit. Man kommer sannolikt hamna i diverse olika åtgärder om man åker dit. Det är viktigt att ha koll på regelverken i de olika länderna. I Sverige: Fortsatt lugn utveckling. Man kan ana en viss ökning i antal fall senaste veckan, men vi har ökat provtagningen med 30-40 procent också. Det är uppenbart: När man testar mer hittar man fler fall. Men i de stora undersökningarna som görs hittar vi nästan inga fall. Den allmänna smittspridning i Sverige har avstannat kraftigt. Antal nya fall på IVA är fortsatt lågt, samt antal avlidna - bara några fall om dagen. Nu kommer folk tillbaka till jobb och skola, och börjar leva mer som vanligt. Det ger en annan situation. Men vi har inte sett effekten av det än. Det kan nog ta någon vecka till innan vi kan känna oss säkra på att vi inte fått någon spridning. En viktig sak för att säkerställa det är att följa rekommendationerna: Stanna hemma om du är sjuk. Bra handhygien hjälper alltid. Försöka hålla ner sociala kontakter på olika sätt - avstå sociala sammanhang, och håll avstånd i kollektivtrafik och annat. Det var det. Varsågod, Mattias Frredricson.

-Tack så mycket! En lägesrapport från Socialstyrelsen, om läget i hälso- och sjukvården. För att stödja uppgifterna vi fått från Folkhälsomyndigheten konkretiserar vi att antal covid-19-patienter på intensivvården är få: 13 just nu. På övriga vårdavdelningar fortsätter antalet patienter med covid-19 minska. Totalt är det 122 patienter med covid-19 som vårdas inlagda på andra avdelningar än intensivvården. Det gör att vi kan fortsätta ha bedömningen om att det är ett stabilt läge inom vården- och omsorgen. Majoriteten av regionerna är i normalläge. Man ser en positiv utveckling kortsiktigt och långsiktigt. Jag passar på att nämna något om Socialstyrelsens arbete med rehabilitering efter covid-19. Tillsammans med regionerna kunde vi i våras tydligt se behov av rehabilitering för många av patienterna som fått covid-19, eftersom dessa patienter fick komplikationer i form av kognitiva funktionsnedsättningar, långvarig smärta eller psykologiska problem till exempel. Dessa kan bestå under lång tid, och innebära försämring av livskvalitet, men även påverka förutsättningar att återgå i förvärvsarbete eller motsvarande. Socialstyrelsen tog fram ett dokument där vi pekade ut vilka delar som behöver ingå i rehabilitering av covid-19-patienter. Det vänder sig i första hand chefer, och lyfter fram vikten av att resurser avsätts för rehabilitering. Dokumentet har tagits emot väl, och finns nu med i regionernas arbete. Nu tar vi steget vidare i arbetet med rehabilitering, och kommer på uppdrag av regeringen ta fram en processmodell för rehabilitering av patienterna som drabbats av långvariga symtom - patienter vi vet kommer behöva insatser från region och kommun, där flera yrkeskategorier behöver

vara med. Modellen ska hjälpa att upptäcka, bedöma och behandla patienterna - målsättningen är också att man ska få en sammanhållen vård, som utgår från behovet.

Uppdraget fick vi i förra veckan, har börjat jobba, vi ska samarbeta med andra myndigheter och regioner.

-MSB har fokus på hur vi kan bidra till ett samlat nationellt agerande och stöd till regional och lokal nivå, om vi får ökad smittspridning i samhället generellt, eller om det inträffar lokala utbrott. Vi hade ett myndighetsgemensamt möte där vi diskuterade det idag. Jag har inget mer omdet, men svarar gärna på frågor om det finns.

-Tack, frågor.

-Ekot. En fråga till Anders Tegnell: Hur ska man egentligen tolka den minskade smittspridningen i Sverige, när det istället ökar i andra länder i Europa, och även i Norge och Danmark. Betyder det på något sätt att vi lyckats? Är det målbilden?

-Det är svårt att veta idag, men jag tror det finns två delar: Vår nedgång i antal fall kom senare än i andra länder, så vi kanske ligger i en annan fas. Därför tycker jag vi måste vara noga med att hålla i råd och rekommendationer, det är viktigt att hålla tillbaka smittan just nu. Vi har också en annan situation i Sverige, för vi går inte från total lockdown till öppet samhälle, utan vi ligger på ungefär samma nivå. Det kan ge en annan utveckling än i andra länder.

-TT. Jag funderade på det ökade antalet prover, att vi kanske sett en uppgång nu. På flera håll i landet är det många som vill göra PCR-test för att se om de har covid-19, men om trycket blir högt kanske man får vänta på test - är det då ens vits att göra det? Fungerar testningen optimalt?

-Omställningen har varit snabb, och väntetiden är längre än den kanske varit, och det tar ett tag att ställa om sig för att prioritera det. Viktigt att tänka på prioritering då. Vi har löpande diskussioner med regionerna om hur man ska komma till rätta med det. Hur man prioriterar det för att göra det på bästa sätt. Bakgrunden är att vi ser ganska mycket luftvägsinfektioner bland yngre, och det är viktigt att testa dem för att se om de kan vara kvar i skolan. Men vi har en dialog och försöker hitta en bra modell. Ska man testa måste det göras inom 2-3 dagar för att det ska vara meningsfullt.

-Dagens Nyheter. Det här att svenskarna börjar resa mer utomlands i kombination med att smittspridningen är så hög som du visar i många länder - hur påverkar det arbetet med smittspårning, och att analysera framåt? Blir smittspridningen i Sverige mer oförutsägbar?

-Vi får se. Hittills är det en liten andel av fallen man kan spåra tillbaka till resande eller vistelse i andra länder. Det viktiga är att få bra information när man kommer tillbaka till Sverige, så vi vet att samhället inte är öppet. Det finns restriktioner, frivilliga. Det har gjorts att vi fått ner smittspridningen. Det är viktigt att få en bra sådan information om man kommer hit.

-Expressen. Du ger en positiv bild av hur det ser ut i Sverige, samtidigt ser det dåligt ut i andra delar av Europa. Vad talar för att vi inte får en andra våg som i Spanien eller Frankrike?

-Två saker, återigen: Att vi har samma nivåer av restriktioner som tidigare. Det ger nog en stabilitet och förutsägbarhet som gör det lättare att följa. Och sedan är det också så att vi har flera personer i Sverige som haft sjukdomen och är immuna. Det är inte lika lätt att dra igång en smittspridning, jämfört med andra länder. Men det bygger på att vi fortsätter som befolkning att vara så duktiga som vi varit, på att hålla avstånd och stanna hemma om vi är sjuka.

-SVT Nyheter. Du beskriver en positiv trend som vi sett i sommar, kan vi vänta liknande utveckling i höst?

-Svårt att veta. Det har diskuterats hur viktigt det är med temperatur och så vidare när det gäller covid-19. Det finns olika studier som pekar åt olika håll. Däremot är det viktigt hur mycket vi vistas inomhus. Viktigt att det finns förutsättningar att vara på sin arbetsplats och samtidigt hålla avstånd - att vi inte samlas för mycket på fikapauser och så vidare. Där finns de stora riskerna. Och hålla i och jobba hemifrån - kan vi göra det kan vi förhoppningsvis ligga kvar på nivån, om vi kombinerar det med testning och smittspårning som vi redan har idag.

-Aftonbladet. Min fråga kopplar till det här: Hösten är på intåg och då kommer också säsongsinfluensan. Hur bedömer ni riskerna att få en ny ökad smittspridning av corona, och att den sammanfaller med säsongsinfluensan? Har man särskilda åtgärder i beredskap för det?

-Ja, vad man gjort är framförallt att se till att det finns större tillgänglighet till influensavaccin än tidigare. Jag väntar mig en större efterfrågan, så vi kan vaccinera riskgrupperna. Kan vi göra det och minska smittspridningen av influensa hoppas jag det blir hanterbart. Det blir ett problem för vården som kan få tryck av två sjukdomar samtidigt. Det är viktigt att så många som möjligt från riskgrupperna vaccinerar sig. Och följa råden: Handtvätt och att hålla avstånd håller ner smittspridning av influensa också.

-TV2, Norge. Vi har varit inne på att flera länder upplever ökad smittspridning, även Norge. Att ni inte stänger helt, som ni gjorde i våras, visar det att er strategi är bärande långsiktigt?

-Sverige är bra på att hålla samma restriktioner och samma nivå på att hålla igen i samhället, och vi har det på samma nivå, istället för att öppna och stänga. Den modellen har fungerat bra i Sverige. Vi fortsätter med det.

-Då har vi Vetenskapsradion också.

-Ja! Jo, Anders Tegnell, du sa att apropå köerna i provtagningen att det kan behöva diskuteras hur man prioriterar. Hur gör man det? Vilka möjligheter finns?

-Vi har en prioriteringsordning på plats i strategin vi har, i olika nivåer. Är det så att det inte går att upprätthålla nivån på testning, så alla inte kan bli testade som vill, måste vi gå tillbaka till det. Första steget är att försöka få till resurser och få möjlighet att testa

alla som behöver testas. Men i värsta fall kanske man måste dra ner på dem i till exempel prioriteringsgrupp 4. Det var alltså övriga samhällsfunktioner, så inte så många. Men stora bulken som gör att systemet inte riktigt orkar med är många snuviga barn. Vi har en diskussion med regionerna om hur man möjligen kan skärpa lite, exakt vilka barn som är viktiga att provta och vilka man kan avvakta med.

-När köerna är så långa och man inte får ta prov medan man fortfarande har viruset, kan vi missa några fall. Hur kan vi lita på siffrorna om smittspridning som ser så ljusa ut?

-Dels att vi fortfarande testar väldigt många fler: 130 000 testade vi, ungefär, förra veckan. Även om köerna blivit längre så testar vi de allra flesta med symtom än så länge. Men det gäller att hålla kvar vid det, så man inte flödar över systemet helt.

-De som får långvariga symtom - där har det pratats om att det är viktigt att testa sig så man vet om man fått covid-19, eller har det, även om man i stunden inte är så sjuk. När man sedan får långvariga symtom vill man ju veta om det var det. Har ni diskuterat det?

-Nej. Den frågan är inte lika akut. Det handlar inte om att göra PCR och se om de har virus, i det fallet. Men ingen region har känt sig undanträngd där. Det är nog framförallt barngruppen som blivit så stor under den snuviga delen av året.

-Göteborgsposten?

-Ja, ett par frågor till Anders Tegnell: Under sommaren har äldre och andra i riskgrupper kunnat träffa andra på avstånd, utomhus, vilket bedöms vara säkrare. Hur ska man tänka nu när vädret blir sämre? Är det okej att träffas inomhus om man är i en riskgrupp?

-Vi tittar på olika modeller för det. I de allra flesta boenden kan man nog hitta sätt att träffas inomhus, under säkra formen.

-Men, en 70-plussare som bor hemma, hur mycket ökar risken om man träffar sina barn eller barnbarn inomhus, även om man håller avstånd?

-Liten, om man håller avstånd och om ingen av besökarna är sjuka.

-Många äldre ser de låga smittotalen, men samtidigt är råden ganska stränga för personer 70+. Hur länge ska det vara så, så länge utvecklingen fortsätter på det här sättet?

-Vi ser över att ge tydligare råd. En del personer kanske har tagit råden lite strängare av de var tänkta. Det finns nog mer öppningar för att träffas, har åtminstone några känt.

-TV2 hade problem med ljudet.

Man genomför restriktioner, som i våras. Vad tänker du om svenska strategin? Ni skyltade ju i våras om att Sverige var annorlunda. Det visar sig att andra länder lagt sig på samma linje som Sverige.

-Ja, jag tar det igen: I och med att flera länder upplever en ökad smittspridning, och att man

-ja, jag tycker att andra länder får bedöma huruvida de ligger på samma linje som oss eller inte. Men allmänt har många av oss kommit fram till att denna pandemi kommer vara långvarig. Vi behöver hitta former för att hantera den, som inte stör samhället eller folkhälsan alltför mycket. Vi tittar på vad som fungerat och inte fungerat.

-Tack, vi är klara. Tack för att ni kom! Folkhälsomyndighetens myndigheter blir där borta, och de andra här inne. Tack!

--

Kevin Crona

Svensk Skrivtolkning AB

A Humlegårdsgatan 22, 114 46 Stockholm

T 08 501 181 81

W www.skrivtolkning.se

